

IN MEMORIAM

Prof. dr. sc. Branimir Jernej (1951–2010)

Branimir Jernej past away in a tragic motorcycle accident on May 29th, 2010. Institute »Ruđer Bošković« has lost an extraordinary researcher and School of Medicine University of Zagreb a respectable teacher.

Branimir Jernej rođen je 1951. godine u Zagrebu gdje je završio osnovnu školu klasičnog smjera, matematičku gimnaziju i medicinski fakultet. Diplomirao je 1978. godine, a 1987.g obranio je doktorat znanosti na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1979. godine bio je zaposlen na Institutu Ruđer Bošković, gdje je 2001. godine izabran u zvanje znanstvenog savjetnika (reizbor 2006. godine). Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu izabran je 2009.godine u naslovno zvanje redovitog profesora kolegija Neuroznanosti.

Početak 1990-ih utemeljio je Laboratorij za neurokemiju i molekularnu neurobiologiju u Zavodu molekularne biologije na Institutu Ruđer Bošković, te mu od tada bio voditelj. Područje njegovog znanstvenog interesa bilo je vezano za istraživanje moždanog transmitora serotonina. Na eksperimentalnoj razini ta su istraživanja, rezultirala razvojem originalnog animalnog modela s konstitucijski promijenjenom homeostazom serotonina, koji je nazvan »Wistar-Zagreb 5HT štakor«. Model je kao originalni doprinos području neuroznanosti nedavno predstavljen u knjizi posvećenoj serotoninskom prijenosniku, u izdanju Cambridge University Press, UK. Njegova klinička istraživanja, neurokemijska i molekularno-genetička, primarno su vezana uz ulogu serotonina u neuropsihijatrijskim bolestima.

Bio je voditelj nekoliko znanstvenih projekata Ministarstva znanosti RH, te niza međunarodnih projekata, u suradnji s grupama iz Njemačke, Austrije, Slovenije, Španjolske i Italije.

Objavio je sedamdesetak znanstvenih članaka, većinom u međunarodnim časopisima koje navodi *Current Contents*, među kojima se ističu časopisi poput *Molecular Psychiatry*, *American Journal of Psychiatry*, *Biological Psychiatry* koji spadaju u vodeće časopise u području neuroznanosti. Radovi su mu dosad citirani oko 700 puta.

Održao je čitav niz pozivnih predavanja u različitim svjetskim znanstvenim institucijama među kojima se izdvajaju: Centro de Investigacion y Desarrollo (Barcelona, Španjolska), Rheinische Friedrich.Wilhelms-Universität (Bonn, Njemačka), Institute F.Magendie (Bordeaux, Francuska), Trinity College (Dublin, Irska), Harvard Medical School (Boston, SAD).

Sudjelovao je u dodiplomskoj nastavi neuroznanosti na Medicinskom fakultetu, te bio nositelj nekoliko kolegija na poslijediplomskim i doktorskim studijima Medicinskog, Prirodoslovno-matematičkog i Farmaceutskog fakulteta Zagrebačkog sveučilišta, te Sveučilišnom studiju Jezičnih komunikacija. Odgojio je niz mladih znanstvenika kroz mentorsvo u izradi desetak magistarskih i doktorskih radova.

Bio je recenzent 10-ak uglednih znanstvenih časopisa, od kojih su neki među najuglednijim časopisima u području. Kao član znanstvenih odbora sudjelovao je u organizaciji niza znanstvenih skupova među kojima se ističu Prvi hrvatski kongres farmakologije i Prvi hrvatski kongres neuroznanosti.

Bio je zamjenik predsjednika Znanstvenog vijeća IRB-a (2004-2005) i dopredsjednik Hrvatskog društva za neuroznanost (2003-2010), kao i član znanstvenih/stručnih društava: Society for Neuroscience, Society of Biological Psychiatry, Serotonin Club, Hrvatskog društva za neuroznanost i Hrvatskog farmakološkog društva.

Uz znanstveni rad, oduvijek se bavio i leksikografijom, a svoje široko medicinsko znanje i znanje nekoliko stranih jezika objedinio je u Englesko-hrvatskom medicinskom rječniku u izdanju Školske knjige, čiji je autor. Koautor je i Talijansko-hrvatskog i Hrvatsko-talijanskog rječnika, te suprevoditelj udžbenika iz biokemije. Sustavno se bavio hrvatskim farmakološkim i neuroznanstvenim nazivljem, te u okviru COST programa, gdje je sudjelovao kao predstavnik RH, bio je inicijatorom ideje multijezičnog rječnika iz neuroznanosti.

I toliko toga još.

Svaka nesreća je glupa i besmislena. Iza tvoje nam je ostao osjećaj krivnje, da si nismo rekli sve što smo si trebali reći i tuga, koja je još veća u nas nekolicine koji smo imali sreću biti ti prijateljem.

*S tugom u srcima i s tobom u mislima, tvoji
Lipa Čičin-Šain, Darko Orešković*

Dragi Branko!

Pišem ti ovo pismo, iako više pisma ne pišem. Nitko ih više ne piše. Posljednje sam pisao još u vrijeme kad sam služio vojsku. Više se i ne sjećam kome. Možda majci. No, ne znam kako da ti se inače obratim, a pokušavam to svaki dan. Možda ipak uspijem ovim pismom.

Zadnji put smo se vidjeli na dan tvog odlaska na godišnji odmor, 28. svibnja, 2010. u petak oko četiri popodne. Kao i obično pred vikend. Bili smo u mojoj sobi nalakćeni na prozor gledajući na Ruđerov park. Da pokušamo rezimirati tjedan iza nas, i da porazgovaramo o svemu što nas uskoro iščekuje i što bi trebalo napraviti. A uglavnom nas je iščekivalo, kao i dotad, vrijeme puno promjena, nas stare borce već pomalo umorne od promjena. Ustvari umorne od borbe za promjene koje bi već odavno trebale biti sastavni dio uljuđenog života, a ne predmetom borbe. Pa i u znanosti. Umorne od otvaranja vrata koja smo već bezbroj puta otvorili. Pa i na Ruđeru. Prestari za iluzije i lažna obećanja, a premladi za mirenje s postojećim stanjem. Zato mi je bilo neobično drago da odlaziš, da se odmoriš, da se posvetiš nečem drugom osim Ruđeru. Da bar nakratko zaboraviš na posao i na nas koji ostajemo, da se voziš na svom motoru polagano i spokojno i da bar neko vrijeme živiš bez svakodnevnih problema, kojih je uvijek više od trajnih rješenja. I kiše su prije dva dana prestale i sunce se vratilo, ceste su se osušile i sve se činilo idiličnim. Ja sam te svesrdno podržavao u nakani da se prepustiš zadovoljstvu koje ti pruža lagana vožnja, bez cilja, pustim cestama bez prometa, u vožnji radi same vožnje. Da ne misliš ni na što, prikupljajući na taj način snagu za nove izaove. Pa si me, kao i mnogo puta do tada, poslušao.

Od kada te nema, gotovo da se ništa nije promijenilo. Ali i inače smo dobro. Pogotovo danas, kad je lijep sunčan, ljetni četvrtak. Čini mi se kao da smo opet, kao nekad, Lipa, ti i ja kod automata za kavu. Macchiato, jedan cappuccino sa, i jedan bez šećera. Nečemu se smijemo, ali ne mogu se sjetiti čemu, jer mi se sad teško sjetiti smješnih stvari. Ljudi koji prolaze, srdačno nam pri-

stupaju, izmjenjujemo pokoju rečenicu. Odněkud je dotrčao Bubi i ti mu bacaš štap. Oboje ste razdragani. Jučer si me čak i posjetio. Iznenada. U snu. Bio je opet petak. Želio si da se kao i obično vidimo pred vikend. Došao si u moju sobu i bili smo nalakćeni na prozor i gledali na Ruđerov park. Pokušavamo rezimirati tjedan iza nas, i razgovaramo o svemu što nas uskoro iščekuje. Ali ovaj put si meni, starom borcu, donio dobru vijest. Da sve te bitke koje smo vodili nisu bile uzaludne, pa ni one koje smo izgubili, da je konačno došao mir i da smo pobijedili. Mi stari borci. A da je vrijeme borbe sad pristiglo u okrilje mladih. Da su na redu neki novi klinici. A što ćemo mi? Mi ćemo se, malo odmaknuti i kroz mir za koji smo se borili, posvetiti samo poslu. I obitelji. I prijateljima. I da ništa ne brinem. Na odlasku me još pitaš kako je Maja? Maju ili čujem, ili vidim dosta često i možeš, kao i uvijek dosad, biti ponosan na nju. I ja se probudim. San je iščeznuo, tebe ponovno nije bilo, ali je mir koji si donio, ostao. I tako sve do danas.

Sunčani je četvrtak i odnekud je, visoko uzdignutog repa i ušiju, dotrčao Bubi s tvojim štapom u ustima. Sad mu Lipa ili ja bacamo tvoj štap i ništa mu ne tumačimo. Više ne naručujemo cappuccino sa šećerom. I ne natežemo se oko toga tko će ovaj put platiti. Ljudi srdačno prilaze, porazgovaramo malo, neki više ne pitaju za tebe, neki više ni ne misle o tebi i sve nas je manje koji iščekujemo da ćeš se pojaviti pred aparatom za kavu, ili na vratima labosa. Takav je valjda život, i čini se da je istina da vrijeme koje protječe prekriva zaboravom događaje, a pogotovo nemile. Ali s nama nekolicinom prijatelja, koji nikako ne možemo izbrisati tvoj broj iz svog mobitela, nećeš se nikada rastati, bit ćeš uvijek prisutan i svaki dan ćemo ti iznova pisati poneko pismo.

Ni na kraj pameti mi nije bilo, a i sad mi je teško kad se sjetim, na kakav mir i spokoj sam te nagovarao 28. svibnja, 2010. u petak oko četiri popodne, ali znam da si mi sve oprostio, kao što bih i ja tebi, jer zato smo valjda i bili tako dugo prijatelji.

Darko